Aan de aan de burgemeester, wethouders en raadsleden

Van : Stichting houtrookvrij
Betreft : Problemen gerelateerd aan het stoken van hout door particulieren
Datum : 22 juni 2015

Geachte burgemeester, wethouders en raadsleden,

Hierbij willen wij uw aandacht vragen voor een probleem dat gestaag in betekenis toeneemt: de overlast door houtstook.

De Stichting Houtrookvrij ijvert voor het terugdringen van overlast door uitstoot van gevaarlijke stoffen als gevolg van het gebruik van houtkachels, allesbranders, open haarden, vuurkorven, barbecues en aanverwante installaties binnenshuis en in de open lucht. Wij menen dat burgers recht hebben op schone en gezonde lucht in en rond de eigen woning.

Veel Nederlanders hebben last van houtrook. De Stichting Houtrookvrij heeft al uit 218 gemeenten schrijnende verhalen en klachten ontvangen m.b.t. de hinder en overlast veroorzaakt door houtstoken. Waarschijnlijk geldt dit probleem voor alle gemeenten in Nederland. Ook het Longfonds en de GGD's ontvangen veel klachten. Dat is niet verwonderlijk, omdat er inmiddels meer dan 1 miljoen houtgestookte installaties in Nederland staan. Op buurtniveau zorgt dit voor een piekbelasting, waar geen adequate regelgeving voor bestaat, en die niet wordt gemeten, in tegenstelling tot de uitstoot van bv. verkeer, industrie of energiecentrales. Daar komt bij dat houtkachels zg. puntbronnen zijn.
Al 12 procent van de bevolking geeft aan overlast te ondervinden van houtrook, onder hen mensen met longaandoeningen, kinderen en ouderen, maar ook gezonde burgers.

De meeste gemeenten zijn zich er niet van bewust dat houtrook is uitgegroeid tot zo'n belangrijke bron van luchtvervuiling in ons land. Houtkachels en open haarden dragen al meer bij aan de totale fijnstofemissies in Nederland dan het verkeer! U kunt dit o.a. terugvinden op de overheidswebsite www.emissieregistratie.nl.

Men denkt vaak dat verbranding van hout onschuldig is, omdat hout een natuurproduct is. Het tegendeel is waar. Uit de verbranding van organisch materiaal zoals hout komen schadelijke stoffen vrij. Op lokaal niveau draagt houtrook bij aan gezondheidsklachten door fijnstof (PM10 en met name PM2,5). Ook komen er roet en giftige stoffen in de lucht, waarvan een aantal kankerverwekkend zijn (PAK's). Houtrook is daarmee naast een milieuprobleem ook een gezondheidsprobleem.

Het inademen van houtrook is schadelijk. De samenstelling van houtrook lijkt sterk op die van tabaksrook, en er is inmiddels voldoende bewijsmateriaal om houtrook in verband te brengen met luchtwegaandoeningen, kanker, en vroegtijdige sterfte door hart- en vaatziekten. Mensen met een longziekte zoals astma of COPD, maar ook baby's, kleuters en ouderen, zijn nog eens éxtra gevoelig voor houtrook. Wie in de buurt woont van een vervuilingsbron zoals een houtkachel, kan zich daartegen niet beschermen. Het is namelijk onmogelijk om de eigen woning zodanig af te sluiten dat de rook niet binnendringt. Bovendien is het juist nodig om continu te ventileren om de luchtkwaliteit binnenshuis gezond te houden. Hierdoor worden burgers belemmerd in hun dagelijkse leven.

Veel gemeentes vinden dat conflicten rond houtkachels in de privaatrechtelijke sfeer moeten worden opgelost. Dat is meestal een heilloze weg, vooral wanneer men last heeft van meerdere stokers.
Stokers menen het recht te hebben om te stoken. Vaak denken zij ook nog 'duurzaam' bezig te zijn en zijn zij niet op de hoogte van de schadelijke emissies, die niet alleen voor hun buren, maar ook voor henzelf gevaarlijk zijn. Niet-stokers willen met open ramen kunnen slapen, hun huis kunnen ventileren en hun was buiten kunnen drogen. Zij menen recht te hebben op gezonde lucht en op bescherming door de overheid.

Hoe kan de gemeente de gezondheid van haar burgers helpen beschermen?

Door een actief voorlichtings- en ontmoedigingsbeleid te voeren m.b.t. het stoken op hout in houtkachels, open haarden, terrashaarden, etc., en alternatieven te bevorderen, zoals haarden op gas of bio-ethanol.
Door tips te geven om, wanneer men niet van stoken af wil zien, zo 'verstandig mogelijk' te stoken en het vuur bv. niet te smoren.
Door een stookverbod in te stellen bij windstil weer, temperatuurinversie, mist en smog.
Door het handhaven van de wettelijke eisen die gesteld worden aan 'goed stoken'.
Door het ontkrachten van de heersende mening, dat houtstoken milieuvriendelijk is.

Organisaties zoals het Longfonds en Milieu Centraal waarschuwen openlijk tegen het verbranden van hout. GGD's dringen vanuit de medische milieukunde aan op het terugdringen van houtrookoverlast.
De WHO benadrukt in een recent verschenen rapport dat daar waar mensen over schone brandstoffen of technieken voor koken en stoken kunnen beschikken onnodige sfeer- en bijverwarming met hout vermeden moet worden. CV's op hout die de hele dag branden zijn helemaal een zorgelijke ontwikkeling.
De WHO vindt voorts dat de misvatting dat hout stoken duurzaam en milieuvriendelijk is met kracht bestreden moet worden. Bevordering van de kennis over dit onderwerp is dus van levensbelang.

Gezondheidsschade door luchtvervuiling moet zoveel mogelijk worden voorkomen. De gemeentes kunnen hieraan een belangrijke bijdrage leveren. De Stichting Houtrookvrij hoopt er dan ook op dat u uw verantwoordelijkheid neemt en uw inwoners beschermt tegen de schadelijke gevolgen van houtrook.

Hoogachtend,

Namens het bestuur,

Vincent van der Heiden

Stichting Houtrookvrij
www.houtrookvrij.nl
info@houtrookvrij.nl